

ELŐFIZETÉS
HELYIEN:
 Egy évre 24 havi.
 Egy hónap 2 havi.
VEKRES:
 Egy évre 28 havi.
 Egy hónap 3 havi.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és cseszéi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 37.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, május 11.

Visszavert olasz támadások.

Budapest, május 10. (Hivatalos.)
 A főhadiszállás jelenti:

Csoz hadszíntér:

Keletraleiciában és Wolhyniában a biztosító csapatoknál állandóan fokozott tevékenység uralkodik. Egyéb-ként nevezetesebb esemény nincs.

Olasz hadszíntér:

Miután az ellenség már tegnap a görzi hidtő és a doberdói fensik egyes szakaszait élénk tűz alatt tartotta, ma reggel több támadást intézett San Martinó ellen. Valamennyit visszautasítottak. A karinthiai és a kelet-tiroli arcvonalon is helyenként fokozott tevékenységet fejtett ki a tűzérés.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul esend uralkodik. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kiépítik állásaikat a németek a 304-es magaslaton.

Berlin, május 10. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az ellenség az Argonnokban egy robbantással kapcsolatban megkísérelte, hogy árkaikba benyomuljon. Visszavertük. A háromszázötven számú magaslatról délnyugatra az ellenséges előcsapatokat hátrább szorítottuk és egy tábori őrsöt elfogtunk. Új állásainkat a magaslaton jobban kiépítettük. A német repülők a dombasle és raon l' etapei gyártelepeket bőségesen bombázták.

Keleti hadszíntér:

Garbunowkától délre (Dünaburgtól nyugatra) az oroszok előretörését, keskeny arcvonalon, súlyos veszteségeik mellett visszavertük.

Balkán hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Elsülyesztett orosz hadihajó.

Konstantinápoly, május 10. (Hivatalos.) A Milli ügynökség jelenti:
 Irak front: A helyzet változatlan.
 Kaukázus front: Azokban a harcokban, melyek a jobb szárnyon és a centrumban folytak le, foglyok és

nagyobb zsákmány jutott kezünkre. A centrumban megüszult az ellenségnek egy támadása, amely az ellenségnek súlyos veszteséget okozott. A Bisztrit szakaszon nincs változás. A Kirvar szakaszon meglepetésszerű támadást intéztünk egy ellenséges szakasz ellen. Vissza vertük az ellenséget, mely ötven embert és nagyobb mennyiségű hadiszert hagyott hátra. Az ellenség itt kénytelen volt visszavonulni. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek.

Viszonzásul arra, hogy az orosz flotta az anatóliai tengerpart mellett a falvakat bombázta és vitorlásokat

elpusztított, a Midili cirkálókat Szabasztopol és Bupatria között elpusztított egy négyezer tonnás hadihajót és több vitorlást. Május 8-án egy ellenséges monitor, melyet két repülő támogatott, Imbrostól keletre támadást intéztek Sed il Bahr környéke ellen. Egyik harci repülőnk azonban elűzte az ellenséges repülőket, mire a monitor is beszüntette tüzelését, miután tíz hatástalan lövést adott le. Két repülőnk május 8-án sikeresen bombázta a port-saidi ellenséges táborát, a dokkot és a petróleum-raktárakat. Mindkét repülőnk sértetlenül tért vissza.

Kétféle humanizmus.

Arad, május 10.

Az északamerikai Egyesült Államoknak szerződése van Angliával. Nem holmi kereskedelmi megállapodása, vám-egyezménye, hanem olyan közös okirat, amely a háborúra vonatkozik és Amerikának tenivalóit foglalja pontokba Angliával, mint hadviselő állammal szemben. Hogy ez a szerződés mit tartalmaz, azt nem tudjuk; félő, hogy amikor a világnak tudomására jut, akkor már Amerika nem lesz semleges állam, se valódi, se pedig ál-semleges. Most csak annyit árult el Lansing, az Egyesült-Államok külügyi államtitkárja, hogy ez a szerződés meg van; és hogy Amerika azért nem fordulhat Angliával szemben a tengerek szabadsága érdekében, mert ezt az ügyet szerződés szabályozza. Amit tehát Németországtól a népjogok szent jelszava alatt követelt Amerika és amit Németország, békeszeretétől áthatva, teljesített is, arra nézve Amerika és Anglia szerződést kötöttek egymással.

Es itt bevált a békeangyalnak jelmeze Amerikáról és annak elnökéről. Itt végkép kiderült, hogy mennyire őszinte az a semlegesség, a melyet Amerika hangoztatott és a melyhez eddig is annyi sok szó fért. Itt kitűnt, mennyi értéke volt a könyveknek, a melyeket a kenetes Wilson ejtett az európai háboru borzalmai, a tömérdek vérontás fölött és hogy mennyire lehetett komolyan venni a szemforgató kívánságokat; vajha a béke minél előbb beköszöntene. Amerika nemcsak érzéseivel, de egyéb eszközökkel régóta benn van a háboruban, még pedig annak a félnek az oldalán, a melylyen min-

den eshetőséggel számító szerződést kötött.

A német jegyzék ügyesen elhajlított az ürügyet, a melylyel az amerikai Egyesült Államoknak módjában lett volna már most beavatkozni a háboruba; de Amerika, úgy látszik, nem tette hüvelybe a kardot. Viselkedésén a bosszúság látszik meg, a fölött, hogy most még nem lehetett alkalma verekedni. De elteszi az alkalmat addig, a mikor valamely kereskedelmi hajóra tévedt amerikai polgárnak életéért egész Németországot hívja párbajra. Az amerikai polgárt csak amerikaiaknak szabad pusztítani; embertelen gyári munkákban, a trösztök gyilkos bányáiban, rosszul épített, de jól biztosított hajóúriások fölfordulása által; mindenki más, főként pedig Németország vigyázzon az egész óceánra, hogy amerikai tévedésből se pusztuljon el, különben . . .

Es a tengerek szabadsága felett ítélőbírói tisztet töltvén be, nem mondja ezt: nem szabad a semleges hajókat tengerelattjárókkal veszélyeztetni. Csak annyit mond: „német tengerelattjárókkal.” Hát az angoloknak szabad? Az más: Anglia erről szerződést kötött Amerikával.

Ez a színvállás lerontja azt a futó örömet, amely a német választójegyzék nyomában járt, amidőn kétségtelemné vált, hogy Németország és Amerika között a szakítás elkerülhető. Ma, fájdalom, ezt kell hozzátennünk: egy ideig. Németország, akármily áldozatot noz a béke érdekében és akármilyen messze megy a bölcs engedékenységben, nem bizhatik tovább Amerika barátságos érzéseiben, béke-

szeretében és el fogulatlanágában. Az a szerződés, amelynek csücske most kiűtött Amerika zsebéből, Amerikát kötelezi és a jelek szerint Amerika már keresi a formát, a mellyel ilyen kötelességeit beválthatja.

Lehet, hogy egyelőre nincs ok a dolgok ilyen pesszimiztikus fellegására. Akármennyire megnöttek oda-át a háborus pártnak a szarvai, bizonyára meggondolják még, mielőtt a naboru összes kockázatait és viszontagságait igazi ok nélkül vállukra veszik. Azon azonban már túl vagyunk, hogy Amerikát igazi mivoltában megismerjük és ez a tapasztalat mindenkre kiábrándító lenet, aki valana az Egyesült Államokért, annak jogtiszteletéért, szabadságszerete-téért rajongani tudott.

Elitelték a kikindai Szokol vezetőit.

(Főtárgyalás a szegedi törvényszéken.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, május 10.

A szegedi törvényszék nyolc napi tárgyalás után mára tüzte ki a nagykikindai felségáruslási bűnper vádlottjai ellen hozott ítélet kihirdetését.

Délután négy órakor megjelentek a bíróság tagjai. Hevesy Kálmán elnök halálos csendben, a nagyszámu hallgató közönség feszült érdeklődéssel közepette hirdette ki az ítéletet.

A szegedi királyi törvényszék bűnösnek mondja ki Roller Brankó tornatanárt, Lákovic Sztankó tanítót és Sevity Szilárd mérnököt „felségársítás elkövetésére létrejött szövetség” büntetésében s ezért Roller Brankót, a Szokol tornatanítóját 3 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre, Lákovic Sztankót, a Szokol Elnökét 2 évi és 6 havi fegyházra, Sevity Szilárd mérnököt 2 évi és 6 havi fegyházra, ugyancsak 5—5 évi hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálói fogságban kitöltött 4 hónapot beleszámította.

A többi vádlottakat és pedig Arszin Lyubomir tanítót, Gyuranov Péter bádógost, Jaksity Sztoján gör. kel. diakonust, Putnik Száva dr. ügyvédet, Jaksity Minutin tanárt, Mihaliczics Szvetozsar dr. ügyvédet, Brandity Kamenko lelkészt, Radivojevics Mihály korcsmárost, Jovanovic Simon könyvkereskedőt, Vászity István tanulót, Goldstein Mór ügynököt, Knessevity György tanítót, Milyity Miklós henteset, Rajkov Miklós földmivest, Novákovic Uros korcsmárost, Jaksity Zsarkó dr. ügyvédet, Peczity Milán pénztárnokot, Neducsin György kereskedőt az ellenük emelt vád alól felmentette.

Az ítélet rövid indokolása, hogy az elítéltek, mint a Szokol vezető férfiai szorosán összeköttetésben állottak a Narodna Obránával, melynek célja az osztrák-magyar vöröskönyv és a monarchia szerbiai konzuljai jelentéseiből ismeretesekek, mely Narodna Obrana egyesület tulajdonképeni célja Magyarország szerb lakta részeinek elszakítása és Szerbiához való csatlósítása.

Horánszky Miklós ügyész semmisségi panaszt jelentett be az ítélet súlyosbításáért és a felmentés ellen. Zsiros István dr. és Kószó István dr. védők semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet enyhítéséért.

Az elítéltek egyelőre szabadlábon maradnak.

A rosszul informált minisztertől a jobban informált miniszterhez.

(Arad város leirata a repülőtéri lövasut miatt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 10.

Arad város törvényhatósága a mult esztendőben a Neuman Testvérek gyára mögött 300 holdnyi területet engedett át a katonai kincstárnak egy Aradon létesítendő repülőtér céljaira, teljesen ingyen. A város kötelezte magát arra is, hogy a Neuman-gyártól a tórig 2,5 kilométernyi hosszúságban lövasuti sineket fektet a saját költségén, a hadügyi kincstár pedig kötelezte magát arra, hogy 25 éven át a betekertett tőke után 8 százalékot fizet és a vasut teherforgalmát a várossal bonyolítja le, még pedig vagononként 18 korona fuvardíjért. A repülősztály parancsnokság Szántay Béla népfelkelő főhadnagyot rendelte ki, a repülőtér talajának megműveltetésére, aki a munkát nagy erővel meg is kezdte és április hó 22-én küldött leiratában a parancsnokság felzárkóztatta a tanácsot, hogy kezdje meg a lövasut építését és fejezze be azt május végéig. A tanács utasította Zádor Imre gépüzemigazgatót, hogy a szükséges talpiakat és sineket szerezze be. Amíg Janos főispán közbenjárására a kereskedelmi miniszter megadta sürgősen a vasut építési engedélyt, miután a közigazgatási bejárás megtörténtéről felvett jegyzőkönyv alapján az ellen kifogás nem volt emelhető. Tegnap az aradi katonai építés vezetéség egy szolgálati jegyet küldött a tanácsnak, amelyben tudtára adta, hogy a repülősztály parancsnokság nem építeti meg a lövasutat, mert a kérdésben történt megállapodások tévedésen nyugszanak és hogy az Arad-szegedi vágányból kiinduló saakvasut építést határozta el.

Mínt hogy a tanács ebből az átirathól azt következteti, hogy ez a hadügyminiszterium tudta nélkül jönetelt csak létre, mert ellenkezik a vele történt megállapodásokkal, maarást pedig azt látta, hogy a repülőtér létesítéséért hozott áldozatokért nem kap a város rekompensációt, ha nem a város bonyolítja le a teher forgalmát. Kintzig Janos főispán a ma megtartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek a napirend tárgyalása előtt jelentést tett a beállott fordulatokról és mínt hogy véleménye szerint ezzel a város és a hadügyi kormány közti szerződés leglényegesebb pontját akarja a repülősztály eltörölni, ehhez a törvényhatóság nem járulhat hozzá, kérte, tüzze ki a közgyűlés sürgős tárgyalás céljából napirendjére a kérdést. A közgyűlés hozzájárult a főispán előterjesztéséhez.

A tanács ma délelőtt tartott rendkívüli ülésében foglalkozott az átirattal és Lóos Rezső helyettes polgármester elmondva a kérdés történetét, rámutatott arra, hogy a hadügyminiszter már tavaly elfogadta az Aradon járt kiküldöttel és a város között történt megállapodásokat, melyeknek megváltoztatása, a tanács véleménye szerint, sértene a város érdekeit. Ezért azt javasolta a tanács, hogy a város irjon fel a hadügyminiszterhez és jelentse ki, hogy ragaszkodik a lövasut megépítéséhez és a teherforgalom lebonyolításához és tiltakozik a repülősztály eljárása ellen, amelyről a miniszter valószínűleg nem is tud. Javasolja továbbá a tanács, hogy Tisza István gróf miniszterelnököt, a város képviselőjét is kérje meg a város érdekeinek a támogatására a törvényhatóság, továbbá a főispánt kérje meg,

hogy közbenjárásával védje meg a város igazát.

Mielőtt az elnök főispán a közgyűlés ülésfoglalásának megfelelő határozatát ki-mondotta volna Fábry Sándor dr. kért szót.

— Ez az ügy, valamint a városos érkezett átirat, engem épen annyira meglep, mint a közgyűlést. Annak kijelentésével, hogy sem én a katonasággal nem tárgyaltam és annak részéről hozzám semmiféle megkeresés és nem érkezett és hangsúlyozva azt, hogy az Acsév. ebben a kérdésben teljesen érdektelen, azt a kérdést vagyok bátor a tanáchoz intézni, megkötötte-e már a város a szerződést a hadügyminiszterrel. Mert ha igen, akkor a repülőtér létesítését nem fenyegeti veszély, és egy olyan másodrendű kérdés miatt — be fogom bizonyítani, hogy másodrendű — mint a lövonat, nem érdemes a miniszterrel újat huzunk. De ha nem kötötte meg a város még a szerződést, akkor nem lenne helyes, a törvény hatóság megtenne azt a lépést, amelyet a tanács javasol. Nincs kizárva, hogy a hadügyi kormány látva a város magatartását, azt határozza el, hogy másutt, például a főváros közelében építi meg a repülőtérét. A teherszállítás kérdése nem olyan jelentőségű a városra, mint a hogy a tanács javaslatában azt feltünteti. Szép dolog, hogy a kincstár 8 százalékot fizet 25 éven át, de ez nem lesz elég az amortizációra, mert megfogja emészteni a vasut fenntartása. A 18 korona fuvardíj pedig csak akkor megfelelő, ha lövasutat járattak a jövőben is a város a vasuti állomástól Gájba, nem pedig, mint az tervezve van, villamost. Kéret azt javaslom, hogy mielőtt a közgyűlés a tanács által javasolt lépés megtételére határozza el magát, saakériók köbejöttével vizsgálja meg azokból a szempontokból az ügyet, amelyeket említeni bátor voltam, mert kiteszük annak a várost, hogy a kötekedésünk következtében elviszik Aradról a repülőtérét.

— En rám azt a benyomást teszi az átirat — mondotta ezután Varjassy Lajos polgármester — hogy a hadügyminiszter nem is tud a dologról, mert ő már a várossal megállapodott és a repülőtérért azért létesíti Aradon, mert itt a Marta. A katonaság onnan akar elszállítani, tehát az az érdeke, hogy a lövonat létesüljön, amely a gyár előtt vonul el. A város áldozatokat hoz a repülő térért és nem kell attól félni, hogy azt elvinnék Aradról. Ha meggyőzik a minisztert a város megszerzett jogairól, akkor be fogja látni a repülősztály helytelen eljárását. Kéri a tanács javaslatának elfogadását. A közgyűlés elfogadta a javaslatot.

Mínt hogy a repülő osztály leiratát a városnál egynemely helyen úgy tekintik, mínt ha az az A. Cs. E. V. közbejöttésének lenne az eredménye az Aradi Közlöny tudósítója felkereste Fábry Sándor dr.-t, az A. Cs. E. V. vezérigazgatóját és megkérdezte tőle, vajjon van e alapja ennek a feltevésnek.

— Honny soi qui mali ponsel — felelte nevetve Fábry dr. A leghatározottabb formában jelentem ki, hogy sem én, sem helyettesem, sem az igazgatóság bármely tagja, sem közvetlenül, sem közvetve, sem a hadügyikormányhoz, sem a repülő osztályhoz, vagy bármilyen, ebben a kérdésben illetékes faktorhoz, soha megkeresést nem intézett és tőlük nem kapott. Annyi történt, hogy az elmúlt héten mérnöki irodánkban megjelent egy subaltern tisz és kérte az arad-buzsáki vasuti vonal helyszinrajzát. Kiantuk neki, de az illető ur, kinek nevét, vagy kilétét sem tudom, sem ná-

lam, sem helyettesemnél nem volt és velünk nem is tárgyalt.

— Ami magát a kérdés lényegét illeti — folytatta Fábry dr. egy újabb kérdésünkre nyilatkozatát, — arra nézve én teszek kereszt kérdést: vajjon lehet-e valaki ezen a kereset földön, aki még csak szóvá is tehetné azt, ha az A. Cs. E. V., Arad város területén lévő legnagyobb és évi 180.000 korona adót fizető üzleti vállalat, a szakmájába vágó üzletet kötne a hadsereggel. És mi még sem tettük meg, élve abban a tudatban, hogy a város és a hadügyminiszterium tavalyi megállapodása már teljesen fix és így nem lett volna itt a

közbelépésünk. Már pedig csak a félig meddig szakértő ember is tudja, hogy a vasúti fuvarozásnak csak úgy van értelme és haszna, ha az egész vonat számára, nem pedig napi egy-két vagon erejéig történik. Meggyőződésem, hogy a város csak ráfizethet erre a vállalkozására, melyet szakértők meghallgatása nélkül akar megvalósítani. Ha el is vette volna, mint ahogy ez szinte ágában sem volt, ezt az üzletet a várospól, a törvényhatóság csak hálás lehet az A. Cs. E. V.-nek, mert emlékezzenek vissza rá erre csak rá, fog fizetni a város.

Kiss Béla, a cinkotai kékszakál.

— Házasságszédelgés tömeges nőgyilkossággal. — Az áruló levelek. —
A nyomozás eddigi adatai. —
Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 10.

A cinkotai esemény példátlan eset a kriminológia történetében. Hasonló borzalmas eset csak Jacké, a haelmetsző volt. A kérdés most az, hogy a nők kégyilkosságának estek-e áldozatul, vagy pedig rablógyilkosságának? Erre vonatkozóan a boncolás fog pontos felvilágosítást adni — mondotta Nagy Károly rendőrtanácsos, detektívönök a bünessetről a fővárosi újságíróknak. A rendőrség nyomozás ma délelőtt már megállapította, hogy Kiss Béla nő volt, két gyermek apja. Családja még a háború előtt gyanus körülmények között eltűnt. Akkoriban egy Goldmann nevű szomszédja meg is kérdezte tőle, hova lett a felesége a gyermekekkel. A bádogos azt mondotta, hogy kiküldte őket Amerikába, mert ott jobban lognak boldogulni. A rendőrség nem tartja lehetetlennek, hogy a hordókban talált holttestek között van Kiss Béla felesége és két gyermeke is.

A rendőrség nyomozása Cinkotán a déli órákban megállapította a következőket:

Kiss Béla lakásának közelében volt egy vendéglő, amelyben egy Kató nevű szép szakácsné szolgált. Egy ízben a bádogosmester takarítónője Jakubek Jánosné meglátta, hogy Kiss szobájában Kató fejkendője fekszik. Megkérdezte, hogyan került oda a fejkendő, amire Kiss Béla azt mondotta, hogy téved, mert az a fejkendő nem a Katóé. Ennek a Kató nevű leánynak egy napon nyoma veszett és hiába kutattak mindentel, nem került többé elő. Azt hiszik, hogy ez a leány is az áldozatok között van.

A rendőrség kihallgatta Jakubek Jánosné, aki hosszabb ideig takarítónő volt Kiss Bélánál. Elmondotta, hogy csak akkor mehetett takarítani, ha Kiss Béla érte küldött, más különben nem volt szabad átlépnie a lakás küszöbét. Abba a kamarába, ahol a holttesteket megtalálták, sohasem juthatott be, mert állandóan bevont zárva. Amikor Kiss Béla bevonult katonának, egy lepecsételt csomagot adott át Jakubeknének azzal a kéréssel, hogyha meghalt, felbontatlanul adja át a közszékházán. A csomagot még nem bontották fel, de hírszerint az áldozatoktól elrabolt ékszerekről szóló zálogcéduiak lehetnek benne.

Beigazolást nyert, hogy Kiss Béla házasságszédelgő volt és a többi közt házassági ígérettel 140 koronát esalt ki Budapesten a Metropolitánó egyik szobaasszonyától. Különben Cinkotán józan és itelligens embernek ismerték és jó modoráért számos barátot szerzett.

Hogy a szerb fogságban állítólag tízszázban meghalt, ez még nem bizonyos, mert Jäger Antal kötelesemester, aki barátja volt Kissnek és együtt volt vele fogságban, csak hallomásból tudja, hogy Kiss Béla meghalt volna.

Azok a bádoghordók, amelyekben a holttesteket megtalálták, nem egyforma nagyok és ezért lehetőségesnek tartják, hogy a nagyobb hordókban nem egy, hanem esetleg két holttest is van.

A gyilkos Kiss Béla a fővárosi rendőrség bejelentési hivatalában őrszót utolsó bejelentési lapja szerint 1877-ben született. Apja Kiss János, anyja Varga Verona. Utolsó lakásai Budapesten Petárdy-utca 11. l. 25. és Wesselenyi-utca 60. l. 20. szám alatt voltak.

(A hétszeres gyilkos módszere.)

Ejzel telefonálta tudósítók: A budapesti főkapitányság és a pestvidéki törvényszék bizottságai ma délben kiszálltak Cinkotán és ma késő estig folytatták a nyomozást a hétszeres gyilkosság ügyében. A részletek — ha ez egyáltalán lehetséges — még borzalmasabbá és visszataszítóbbá teszik ezt a bűntényt, amelyhez hasonlót Pitavai eddig nem produkált. Kiderült, hogy Kiss Béla a legáljabb, legelvetemültebb házasságszédelgő volt, aki apróhirdetések útján férjhez menni szándékozó gazdasszonyokat, szobaleányokat, sőt parasztleányokat kerített hálójába, elszedte tőlük pénzüket s ha azután azok visszakövetelték tőle a pénzt és büntető feljelentéssel fenyegetőztek, egyszerűen elvette őket láb alól s hulláikat a saját maga által készített bádoghengerben rejtette el. Hogy miy biztonsággal működött, annak bizonyítéka az, hogy volt bátorsága a rémes tartalmú hordókat a háznál tartani, egy dűledezőfélyben lévő, ólban és a kamarában.

Psichológiailag is érdekes a cinkotai kékszakál alakja: elegánsan öltözködött, aranyláncot, gyűrűt hordott. A cinkotai asszonyok még most is, mint a „kedves Bélust” emlegetik s nem akarják elhinni, hogy ily borzalmas bűn terheli lelkiismeretét. Kiss nem válogatott áldozatait közt s elfogadott tőlük minden összeget ötven koronától eserig.

Nagynénje, Fintra Mihályné, akivel évekig együtt élt, jóindulatú, szorgalmas embernek eseteli. Tizenegy év előtt költözött el tőle s addig józan életet élt, semmiféle szenvedélye nem volt. Mikor Cinkotára költözött, megszokott rokonaival mindentel összeköttetést s azóta nem is tudtak róla semmit.

(A kékszakál oinkosai.)

A vizsgálat mai eredménye két új nevet dobott a bűnügybe. Az egyik Nagy János volt székesfehérvári rendőrnagy, Kiss Béla legjobb barátja, aki Kissel együtt lakott. Nagy 49 éves ember s ma délig a budapesti dologkórházban feküdt. Ma délben előállították s autót Cinkotára vitték, miután az a gyanu merült fel, hogy tudott Kiss gazetteiről. Ez nem is képzelhető másképp, mert ma az egyik nagy hordót négy erős napszámos is nehezen tudta elszállítani a házból a temetőbe s így kizárt dolog, hogy azt Kiss egyedül vihette volna a disznóólba. Nagy zavart vallomást tett, a legtöbb kérdésre kitérő választ adott. Nem akar semmit sem tudni Kiss Béla titkatos látogatóiról, holott folytonosan együtt volt a gonosztevővel. Folytonosan ellentmondásokba keveredik és minden második kérdésre egyáltalán megtagadja a választ.

A másik új szereplő Jakubek Jánosné, egy munkás elvált felesége, aki Kiss Béla takarítónője volt s nála is lakott. Előbb azt állította, hogy nincs tudomása arról, mintha Kiss Bélának nőlátogatói lettek volna, később azonban a keresztkérdések súlya alatt bevallotta, hogy ha Kissnek nőlátogatója volt, neki házon kívül kellett aludnia.

Megállapították, hogy Kiss elulazása előtt bútorait neki ajándékozta és egy csomagot adott át neki azzal az utasítással, hogy azt vigye el Huszka cinkotai községi jegyzőnek azzal, hogyha ő a haretéren elesse, vagy nem térne vissza, bontsák azt fel.

(Kiss Béla áldozatai.)

A csomagot ma délután ki is bontották, de nem találták meg benne a várt csatlomást. A csomag egy csomó levelet és képeslapot tartalmazott s így megállapíthaták a csomag tartalmából egyes áldozatok személyazonosságát és kiderült az is, hogy az elvetemült ember több tuot növel állott személyes és levélbeli összeköttetésben és mindegyiktől pénzt esalt ki.

A levelekből és a két kihallgatott tanu vallomásából megállapítást nyert, hogy amiközben Kiss Béla letelepült, viszonyt folytatott egy Paschak Julia nevű nővel, akinek két gyermeke volt. Ez a nő egy napon eltűnt. Kiss a kérdezőkötőknek azt mondta, hogy megunt a nőt és elküldte Amerikába.

1906. áprilisában Kiss apróhirdetések útján ismeretséget kötött egy Tóth Margit nevű nővel, akinek a Teleky-téren volt tejesasszonya. Rábirta házassági ígérettel, hogy adja el a tejesarnokot, zálogosítsa el ékszereit és bútorait s ily módon kétezer koronát esalt ki tőle. Amidőn a házasságból nem lett semmi és a nő visszakövetelte pénzt és Kiss nem akarta azt visszaszolgáltatni, Tóth Margit bírói utra terelte a dolgot s barátját, Komáromy Erzsébet nevűt meg tanuként, mint olyat, aki tudott arról, hogy Kiss tőle kétezer koronát esalt ki.

1906. április nyolcadikára volt az ügy fő tárgyalása kitérve. Két nappal a törvényszéki tárgyalás előtt Tóth Margit nyomtalanul eltűnt. Szülei kutattak utána, gyanuba is fogták Kissét, de nem merült fel ellene semmi gyanus körülmény.

A bűnpert azonban a leány eltűntése után is folytatták s két évvel később újabb tárgyalásra került volna a sor, amelyen a legnagyobb szerepet Komáromy Erzsébet, a koronatanu játszotta volna. Néhány nappal a fő tárgyalás előtt Komáromy Erzsébet is eltűnt.

1910-ben Kis Béla egy cinkotai kereskedő mezitlábos cselőjével, Varga Kátival kezdett viszonyt. Varga Kátinak is csakhamar nyoma veszett.

A csomagban talált levelekből kiderült, hogy Kisnek még néhány lucat nővel volt hasonló viszonya. A levelek közül a legkompromittálabb két megcímzett, felbélyegzett, lezárt, de fel nem adott levél. A levelek tartalma világos volt: a büntügyre a egyuttal arra is, hogy szerencsétlen irók miért nem adhatják fel azokat. Az egyik levél Fekete Gábornak szól Biharosánádra. A levélnek Ezti az aláírása s a szerencsétlen leány, bocsánatot kér benne apjától, hogy hazuról 100 koronát elvitt. „Azért tettem ezt, hogy meglátogathassam Onnóka völgyénemet” — írja. Közli még apjával, hogy tulontul boldog, nemsokára megesküszik völgyénével, akivel aztán Amerikába megy ki. Végül megírja, hogy sona többé nem fog hirt adni magáról.

A másik levélnek „szerencsétlen leányod” az aláírása s Kovács Ferenc Budapest, Főttur 16. a címe. A levélben a leány közli atyjával, hogy férjhez megy, férjével Munkácsra költözik, onnan nem fog többé írni.

Még hét hasonló levelet találtak a csomagban, továbbá egy levelezőlapot, amelyet egy asszony írt „Kis Béláné született Schranek Marinak” Cinkotára. Az összes talált címet magukhoz vették a detektívek s minden nyomon tovább folytatják a kutatást.

(Selyembluzok, gyermekcipők a padlason.)

Késő este tíz óráig folyt Cinkotán a nyomozás. A hatóság a többi hordot csak holnap délelőtt bontja fel, s így azok tartalma csak holnap fog napfényre kerülni. A délután folyamán a cinkotai Kossuth-utca 40. számú házban házkutatást tartottak, s a padlason női harisnyákat, selyembluzokat, kalapokat és gyermekcipőket találtak. A ház kertjét is asni keztek abban a gyanuban, hogy áldozatai közül egyeseket elásott Kis Béla, de az ez irányú kutatás még eredménytelen.

(A cinkostársak letartóztatása.)

Ma este újból kihallgatták Nagy Jánost és Jakubeknéit. A keresztkérdések hatása alatt mindketten még jobban ellentmondásokba keveredtek, úgy, hogy a kinalgatást fogantató rendőrtisztviselő elrendelte előzetes letartóztatásukat. A bizottságok csak a késő esti órákban tértek vissza a fővárosba.

LEGUJABB.

Bjél 2 órákor érkezett telefonjelentés.

London. A Reuter-ügynökség Kut-el-Amara átadásáról a következő részleteket közli: Townshend tábornok egyik utolsó távirata így hangzott: Agyumtat elpusztítottam, magisim legnagyobb részét használhatatlanná tettem. Parlamentem Halil pasához ment és közölte vele, hogy hajlandó vagyok megadni magam, miután életem teljesen togytán van. Egy másik táviratban ezeket jelenti a tábornok: A fehér zászlót kitűstem, hogy megadjuk magunkat. Egyik közelben levő török ezred már utban van a vár felé. Rövidesen elpusztítom a dróttalan táviró állomást is. Halil pasa fogadta parlamenterejmet és azt mondta, hogy kívánja a védősereg jó élelmezését, különösen Townshend tábornok, akiről csodálattal beszélt, kitogástalan ellátását biztosítja. Kijelentette továbbá, hogy a lakósággal való

bánásmódot annak magatartásától teszi függővé. Kut-el-Amara a kiéheztetés határáig tartotta magát.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy Townshend tábornok két leánya is Kut-el-Amarában tartózkodott és részt akartak venni apjuk diadalmenetében. Minthogy azonban most az angol tábornokokat Konstantinápolyba szállítják, a török hadvezér a nőgyeknek szabad mozgást engedélyezett, de azok nem einek vele és követik apjukat a városba.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Hangverseny a Katona-Otthon javára. Május 14-én, vasárnap, a Katona-Otthon javát szolgáló jótékonyesü hangversenyen Debrecen papi és művészi világának országos nevű kitűnőségei vesznek részt. Baltazar Dezso dr. tiszántúli református püspökön kívül részt vesz Baja Mihály turkevei lelkész, aki a délelőtti istentiszteleten fog prédikálni. Baja rendkívül érdekes egyéniség. Szabolcskához hasonló finom és lelkes tollu poéta, aki öt évig volt Amerikában. Az orgona-hangverseny főkecsége Hammerstédt János, a porosz udvari opera volt orgonaművésze, aki mint zeneszerző is kiváló, Veszpremy Andor, Veszprémi Zoltán volt hajdumegyei főispán fia, briliáns tehetségű hegedűművész. Varga József zeneszerző és zenetanár fogja dirigálni az énekkart, Kacsó János tenorista énekel. Uray Sándor deoceni református lelkész, aki éveken át Aradon kápián volt, a Katona-Otthon szervezetét, humanus célját ismerteti. Az aradiak közül szerepel a hangversenyen Csécsi Imre, a jeles poéta, aki háborus verseinek gyönyögyeit fogja felolvasni. A nagyközönség elé lép továbbá Popp Vilmosné, akinek csengő szoprán hangja van. A hangverseny rendezésével járó összes teendőket Jóó Béla, Mészáros Dániel, Szantay Laos, Szantay Béla és Uray József intézik. A jegyek kizárólag Itj. Klein Mór könyvkereskedésben kapnak. A jegyek arai: 1. hely 5 korona, II. hely 3 korona, állóhely 1 korona. A rendezőség már most kéri a közönséget, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyeket előre váltsa meg, hogy mindennemű tolongásnak elejét vegyék.

* Odette. (Franceska Bertini film az Urántában.) Két nap óta délutántól késő estig bucsujárás van a Simonyi-utcában. Az emberek járnak megnézni, csodálni ezt a tünneményes szépségű nőt, s kinél nagyobb művésznő ma nem él, s aki egyszemélyben a tudást, a szépséget és a művészetet egyesíti. Franceska Bertini ebben a képben csodálatosan végig tudja vezetni a hallgatót az érzések egész skáláján, bűbajos egyénisége, nagy művészete lebilincseli a nézőt és nem tudja, hogy mit csodálja előbb a kép gyönyörű rendezését, az elragadó niterőrtjét, a dráma beható cselekményét-e, vagy a művésznő szédületes tudását? És két nap óta zsutólásig telik meg a színház minden előadása és a közönség nem telik be mindennek a szépségnek a szemelésében, mert ez a film nyújt a legtöbb bizonyosságot annak, hogy igen előkelő több aradi családot tegnap már háromszor láttunk ennek a filmnek előadásán. — „A martalék” legközelebb az Urántában.

* Az Aradi Tükör legujabb száma. Az Aradi Tükör legujabb száma, amely ma jelent meg, semmivel sem marad mögötte az eddigi számoknak: változatos és érdekes. A legujabb számában a komoly cikkekön kívül egy szatirikus verset olvashatunk egyik aktuális városi

kérdésről. Az Aradi Tükört minden papirkereskedésben és donánytözsében árusítják.

* Asta Nielsen-premier az Apollóban. Tűnhetnek fel új mozicillagok, de Asta Nielsen igazi művészetének tényét egyik sem tudja elhomályosítani. Az ő nevéhez fűződnek a kinematográfia kulturájának első komoly sikerei s még ma is minden fellépésével újabb baberoakat arat. Ugy játsszik a publikum érzéseivel, ahogy akar. Ma megkapó dramában láttuk, idegizgató cselekményben, torró miljöben. Dramai alakításával valósággal magával ragadta a publikumot, amelyet szinte extazisban tartott. A közönség, amely utolsó helyig megtöltötte a nézőteret, zajos tetszésével ünnepelte Asta Niensent. A Léni néni című vígjáték el fogyhatalatlan humorra könyekig kacagtatja a publikumot. Az elsőrangú műsori még esütörtökön mutatja be az Apolló-színház.

* Kiváló újdonságok Kerpel költészkönyvtárában és zene-működés-könyvtárában. 139

Romániai magyarok sorsa.

A bukaresti magyar lap felhívása.

Bukarest, május 10.

A „Romániai Magyar Ujság” közli az alábbi jelentő felhívást:

— A romániai magyarság legfőbb erényének az összetartásnak kell lennie. Mert összetartásban az erő s ha az összetartás megszűnik közöttünk, úgy vége magyarságunknak is. A magyar ember hazaszereteterő híres. Csak könnyösen ragaszkodik még akkor is hozzá, midőn vándorbotot fogva kezebe bucsut int. Bár idegen-levegőt szív, bár más szokások vannak, talán gyűlölettel vegyes lenezésben is rezesül, de hazáját a magyar honfi el nem feleli, meg nem tagadja. A szelvinar jalszi könnyűséggel dönti le a magánosaa álló lát, legyen az még oly kemény is, de ha a fak erdőbe sűrűsödnek, ha egymásba fogódnak, a legerősebb szelvinar sem árthat neki. Így vagyunk a mi magyarságunkkal és hazatitásgunkkal is.

Ezért kell egyesülnünk, ezért kell tömörülnünk, hogy összetegődzva tudjunk ellentálni a kísértésnek. Nem egy egyesülettünk van, nem csekély vagyonnal, amelyek ha egyesülnének, egybeolvadnának egy hatalmas és erős alapokon nyugvó magyar egyesületet alakíthatnának a vidék bevonásával. De hagyjuk ezt a háboru utáni időkre, midőn vitéz katonáink homlokukon babérral térnek vissza a titáni küzdelemből. Most csak arra akarunk rámutatni, hogy magyarságunkat hogyan őrizhetjük meg e kritikus napokban. Egyesületünk nem felelnek meg teljesen hivatásuknak s inkább üzleti színezetük van. Pedig a romániai magyarságnak az aranyánál is többet érő dologra van szüksége s ez a műveltség. Nem szabad elmaradnunk a haladás útján, hanem fokozott erővel dolgozzunk, hogy mutassuk meg, hogy a magyar barbárok — mint ezt ellensegeink mondják — bírnak annyi kulturával, mint minden művelt nemzet.

Minden ötven koronás kötvény jegyzése egy-egy csöpp, melyekből milliárdok lesznek a hadsereg számára.

London és Páris csalódása.

(Amerika megegyezése Németországgal. — Külügyi hivatalunk feltogása.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 10.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik Bécsből: Bécsben az a feltogás a német-amerikai jegyzékről, hogy az sokkal hamarabb érkezett meg, mint azt várták. A sietség azt a benyomást kelti, mintha Wilson elnök álláspontja minden kedvezőlen befolyást az amerikai közvélemény részéről meg akart volna előzni. A válasz eddig még nem érkezett meg a berlini kormányhoz és ezért meg kell várni, hogy a Reuter-ügynökség által közölt válasz egész-e, vagy csak kivonata a tulajdonképeni válaszjegyzéknek és még az sem bizonyos, hogy a szöveg teljesen helyes. *Mindenesetre az bizonyos, hogy a válasz nem telet meg azoknak a reményeknek, amelyeket Londonban és Párisban vártak és ez egyelőre a legfontosabb bizonyíték a jegyzék megítélésére. A német kormány, bizonyos, hogy célját elérte: a két állam közötti jóviszony fenyegető megszakítását elkerülte.* Miután a német kormány erre fektette a fősúlyt és ezért volt hajlandó a nagy engedmények megtételére, az elért célt diplomáciai sikernek lehet nevezni, melyet mindkét részről örvendetes eredménynek kell tekinteni. A jegyzék tagadja ugyan, hogy összefüggést lehetne felállítani a német engedmény és ama követelés között, amelyet Németország Wilsonnal szemben támaszt az angol blokádháború megrendszabályozása körül, de más részt nem szabad elfelejteni, hogy a német kormány nem állította fel politikájának feltételül azt, hogy Amerika változtassa meg az angolok harci eszközeinek használatát. A német kormány nem Amerika semlegességi politikájától, hanem az angol tengeri hadviselés politikájától tette függővé jövőbeli magatartását és arra az esetre tartotta tenn magának szabad elhatározását, vajjon Anglia továbbra is ragaszkodik-e a kiéheztetési háborúhoz, vagy sem. Mindenestre a fősúlyt arra kell tekinteni, hogy a jegyzék elfogadása által az Egyesült Államok azt bizonyították be, hogy Németországgal továbbra is tenni akarják tartani a jó viszonyt. A helyzetet eddig minden optimizmus és pesszimizmus nélkül kell megítélni.

Berlin. A Lokalanzeiger a következőket írja az amerikai válaszjegyzékről: Az Egyesült Államok válaszjegyzéke olyan ügyes szövegezésű, mint a német jegyzék: megtelet várakozásunknak. Wilson ur, akarata ellen, kényszerülve volt a német kormány által elfoglalt álláspontot elfogadni. Ha az elnök azt hangsúlyozza, hogy a német jegyzék Angliával szemben esetlegesen felállított feltételeit nem ismeri el, akkor a nyílt ajtókat akarja betörni, mert a német jegyzék ilyen feltételeket nem is tartalmaz.

Csak azt a reményét fejezi ki, hogy a német-amerikai konfliktus elintézése után az Egyesült Államok kényszeríteni fogja Angliát a nepjogi kötelezettségének teljesítésére. A német kormány csakis arra az esetre mondtotta ki, hogy fenntartja magának továbbra is döntésének szabadságát, ha az Unió kormányának lépései Angliánál nem vezetnének sikerre. Ezen a válasz jegyzék sem változtat. Németország egyelőre, mindenestre megvárja, hogy milyen sikerrel fognak azok a tárgyalások járni, melyeket Wilson Angliával megkezd. Ezen tárgyalások kimenetelétől függ az ügynek további fejlődése.

Amit Poincaré aláírása elárul

(A grafologia a köztársasági elnökről.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, május 10.

Schermann Rafael, a csodás tehetségű grafologus — akiről az Aradi Közlöny egyik cikkében egy ízben már megemlékezett s akiről köztudomású, hogy ha egy teljesen ismeretlen emberre egy percig ránéz, hajszályai, megtévesztő pontosságga tudja utánozni írását — legutóbb Poincaré Raymond francia köztársasági elnök írásáról tett közzé egy nagyon érdekes pszichografologiai tanulmányt. A tanulmányból közöljük a következőket:

— Hogy a pszichografologia milyen hasznai vannak a nemzetközi érintkezésben s mily hatékony segédeszköze a diplomáciának, azt már több ízben kifejtettem. Minden külügyi hivatalnak vannak dechiffrozó alosztályai, de grafologiai alosztálya egynek sincs. Ehhez még nem elég elfismert tudomány a grafologia. Az a diplomata azonban, aki nem veti meg ezt a segédeszközt, sok ballépést kerülhet el, a legjobb uton fog haladni s ismerni fogja a főelveket, amelyeknek lépéseit irányítani kell, ha valamelyik külföldi hatalom képviselőjére hatni akar. Egy példával akarom illusztrálni, milyen utbaigazítást tud adni a grafologia s e célból Poincaré francia köztársasági elnök aláírását választom ki.

A brosúra ezután közli Poincaré jellegzetes aláírását, amelyhez a következő reflexiókat fűzi:

A név egyszerűen és világosan van írva, úgy, hogy még egy gyerek is el tudja olvasni. Poincaré szóval nem titokzatos egyéniség, olyannak mutatja magát a világ előtt, amilyen. Névalírásában nincsenek hurkok, kacsakaringók, mint a minden hájjal megkent diplomaták névalírásaiban szoktak lenni. Nem képes arra, hogy ellenfelének valamely titkát kiszedje, viszont tőle könnyen meg lehet tudni, hogy mit forgat agyában. Írása nem vetette le az iskolai uniformist. Ez az ember nem nagyon változott iskolás kora óta. Csak a P.-nél látunk egy kis, jelentéktelen hurkot, ami annyit jelent, hogy bizonyos külsőségekre sulyt helyez: szeret disztináltan öltözködni, szereti az elegáns lakást és komfortot. Írásának sajátos hajlása lágy kedélyre mutatnak s könnyen felkelhető részvétre. Hogy nevének

kezdőbetűje különváltan áll a többi betűtől, azt mutatja, hogy írója előbb megkoncipiál egy gondolatot s csak később gondol a kivitelre. Nagy horderejű elhatározásokra még akkor sem képes, ha olyan tanácsadók állnak mellette, akikre támaszkodhat. Annak a tanácsadónak, akiben megbizik, kemény és elhatározott karakternek kell lennie, hogy ellensúlyozza az ő lágyágát. Poincaré nem fog környezetében soha tétova természetű embert tűrni, mert ilyen tanácsadó kritikás órában kétségbeesésbe kergetné őt. Olyan emberekre van szüksége, akik a legnagyobb precizissággal rendelkeznek s villámgyorsan eltalálják a helyes utat és módot.

Poincaré nem úz sportot, kevés időt áldoz testének, pihenést alig enged magának s kizárólag szellemiakkal foglalkozik. Sokat dolgozik, legszívesebben tudományos munkákat olvas, de szimpátiával s bizonyos megértéssel viseltetik a művészetek iránt is. Már gyermekkorában nagyraérvó tervekkel foglalkozott. Nagy szenvedélyek nem háborgatják. Nem tenetó tehát az sem fel, hogy a németeket fanatikusan gyűlölné. Normális ember, rendes magánéletet él s semmi irányban sem hajlik extravaganciára. Nagy nyelvezérke van s különös előszeretettel viseltetik paedagogia kérdések iránt. Lassan, kényelmesen beszél s jól meggondolja, hogy mit mond. Szónoki tehetsége is van, de csak közepszerű. Legszébb tulajdonsága jószívűsége s az, hogy azonnal kész mindenkin segíteni. Idealista és patrióta, de nem esik túlzásokba. Szavát még évek múlva is megtartja s hálás természetű. Mindent összetoglalva: derék, polgári, közepszerű természet, akinek nincsenek saját gondolatai és nagy iniciatívái.

Mindenesetre végzettszerű körülmény volt, hogy Poincaré a háború kitörésekor ép Pétervárt tartózkodott s így nélkülözte szokott tanácsadóit annál is inkább, mert szuggesztióra igen hajlandó. Azok közé az emberek közé tartozik, akik szívesen zászlót hajtának más elhatározása előtt, hogy később erre hivatkozhasanak. Némestem szerint Poincaré ellenezte a háborút. Ha a verduni ütközet a franciákra nézve szerencsétlen kimenetű lesz, közbelépésre fogja szoritani az angolokat s rábirja őket, hogy kezdeményezzék a békét. Erőkeny lelkiismerete van s hazája tragikus helyzete nagy szenvedéseket okoz neki.

Ha megkérdeznének, hogy milyen embert küldjenek Poincaréhoz, aki vele a békéről tárgyaljon, azt mondanám, hogy annak az embernek jósból és keménységből kell összetéve lenni. Jósbával meg kell nyernie őt, ha azonban szimpátiája már teléje fordult, keménységével kell reá hatni. Ennek az imaginárius diplomatának írása ovális formát mutatna s hurkos vonásokat. Egyes betűi olvashatatlanok. Az ovális vonások mutatják a jósbát, a hurkos betűk a szellemi hajlékonyságot, az olvashatatlan részek pedig sarkított-ságára mutatnak.

A háború előtt könnyen lehetett volna hatni Poincaréra, ha egy érett, tapasztalt diplomatát küldtek volna hozzá, mondjuk Bülow herceg típusából. Bülow, akinek írását ismerem, erre a feladatra ideálisan rátermett. Hogy ő mennyire hatott Viktor Emánuelre, mutatja az a körülmény, hogy az olasz király még ma sem tudta magát elhatározni arra, hogy Németországnak megüzenje a háborút.

Jegyezzünk
a negyedik hadikölcsönre!

Tűz alatt tartják a németek az esnes-verduni utat.

(A 304-es magaslát elfoglalásának stratégiai következménye. — Petain tábornok új megbízatása.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 10.

Bécs. A német főhadiszállás jelentése rendkívül fontoságú eseményről adott hírt, amely villamosapásként megvilágítja a verduni helyzetet, amelyet már maguk a franciák is a világháború sorsát eldöntő frontnak neveznek. Most már senki sem hiszti, hogy a tizenegy hét óta tartó, példátlanul félelmetes küzdelem a Maas mindkét partján csakis a vár pusztá birtokáért folyik. Az óriás csatának csak a nevet adja ez a város. Ami ott napról-napra, egyre emelkedő hevességgel végbemeget, Franciaország legnagyobb küzdelme.

Joffre már a küzdelem negyedik hetében huszonnyolc divíziót bocsátott Petain tábornok rendelkezésére, hogy megvédelmesse a negyven kilométer széles pokol frontját. A szakadatlan ellentámadásokban egész hadseregek véretek el és a támadók lépésről-lépésre ismét és ismét elragadtak egy-egy támaszpontot, miközben számos üteget és a gépfegyverek százait zsákmányolták. Ujabb és újabb tartalékokat kellett a franciáknak tűzbe küldeni, elit-csapatokat, amelyeket egész télen át gondosan előkészítettek a tavaszi offenzívára. A német hadvezetőség a további három hét alatt arról győződött meg, hogy a franciák immár harmadnyolc divíziót halmoztak föl a verduni szűk térségen. A kétségbeesés elszánt bátorságával következtek a támadásokra az ellentámadások és senki sem vitathatja el a francia katonáktól a bátorságot. Ezek az újabb francia hadosz-tályok is hőmorszáítottak április közepéig, különösen a Mort Hommenál, a Corbeaux- és a Cumrières-erdőnél, valamint a Maas keleti oldalán Douaumonttól a Cotes Lorraines mentén egészen Erasnésig.

A franciák kétségbeesett harcra tovább is tart és most már ötvenegy hadosztályuk küzd a Maas mellett. A csaknem egymillió hadsereg legalább egy ponton ki akarta erőszakolni a győzelmet és ezért minden harcok-pes téríti ott vérzik Verdunnál. És még sem koronázta siker azt a rettenetes erőfeszítést. A franciák a legnagyobb fontosságot a Maas nyugati partján levő sáncok védelmére fktették. A németek támadó frontja Bethincourt-tól délre a 304-es magaslát ellen irányult. A franciák, hogy ezt a rendkívül fontos támaszpontot megvédelmeszhessék, ismét heteken át hadosztályi hadosztály után küldöttek a gyilkos helyre, ahonnan oldaltüzzel árasztották el a Maas partját. Ennek a magaslátnak a birtoka nagy jelentőségű, mert hiszen onnan tűz alatt lehet tartani az esnes-verduni utat. Csaknem egy hónapig tartó pozícióharc fejlődött ki e helyen és Páris már triumfált, az egész ország már az optimizmus karjaiban ringatózott, mert azt hitte, hogy a német trónörökös hadseregét véglegesen visszaverie.

Azonban a német háborús maszna lassan, de biztosan, nyugodt erővel dolgozik. És ennek meg is lett a fogatja. A pomerániai hősök rohammal elfoglalták a 304-es magaslát északi lejtőjén az összes ellenséges állásokat, előrenyomultak magukat egészen a csúcsig és ezzel az annyira értékes hegy sorsa véglegesen eldőlt. Az utolsó küzdelemben a franciák ezrei halottak el és akik a védők közül életben maradtak, a németek fogásába kerültek. Fran-

ciaországot a németeknek és a nagyszerű győzelme ki fogja ragadni az optimizmus karjaiból és a reménytelenségbe dönti vissza.

Bern. A Temps a Maastól jobbra és balra keresztülviit német előtöréseket kritizálva, a többi között a következőket írja:

— A harcok bizonyítják, hogy az ellenség semmit sem veszített energiájából és eddigi nagy veszteségei ellenére mindig talál új csapatokat, amelyeket rohamra vezényeltek. Vajjon, melyik arcvonalat gyengítették meg mostan? Pétervári tudósítónk jelenti, hogy a keleti arcvonalon ágyuzások folynak gyalogsági támadások nélkül. Vajjon, nem-e onnan vettek el a németek néhány hadtestet? Mindenesetre a németeknek Verdunról északra annyi csapatuk van, hogy nagy erőfeszítéseket megengedhetnek maguknak. A harc még egyáltalában nincs betegeve.

Bern. A „Bund“ nem tartja jelentéktelen dolognak a verduni francia hadsereg vezetésében beállott változást. Miután a francia kormány kitüntette a verduni állások kitűnő védőjét és csapatainak vezetőjét és ezzel azon meggyőződésének acott kitejezést, hogy lényegében eldöntöttnek tekinti a verduni csatát, kinevezték Petain tábornokot a Soissons és Verdun közti centrum parancsnokává. Felmerült itt a kérdés, hogy vajjon kitűnő előléptetésről van-e szó, vagy valami különös szándék tüzdök a kinevezéshez? Soissons és Verdun között van a klasszikus áttörési hely, a Champagneban és Chaonaban van a tartalékok gyűjtőhelye, ahol most az orosz csapatokat megismerietik a francia taktikával és ahol a nyáron ismét használható fényes csapatokat összpontosítanak. Talán támadásba akarnak Petain vezetése alatt a franciák átmenni, amelyre a stratégiai helyzet kényszeríti őket és amire az angolok még talán hajlandok.

TORVENYKEZES.

§ Halálra ítélték két gyilkos nőt. Berlinből sürgönyzik: *Uilmann* Jonanna lodrásznőt és *Sonnenberg* Anna munkásnőt tegnap halálra ítélte a berlini esküdszék. A két halálra ítélt március 16-án meggyilkolta és kirabolta *Franzke* Mária-t és mint az *Aradi Közlöny* részletesen megírta, egy kosárban vasuton elszállították.

§ Egy évi államfogház halálos párbajért. Budapestról jelentik: Egy halálos kimenetelű pisztolypárbajjal foglalkozott ma a budapesti büntető törvényszék *Surgoth* bíró elnöksége alatt ítélező tanácsa. A vádlott *Babochay* Zsigmond jégkárbecslő volt, aki a sógorát, *Hajdu* István honvédőhadnagyot pisztolypárbajban lelötte. 1914. február 20-án zajlott le a most bíróság elé kerülő tragikus eset. *Babochay* Zsigmond egy családi ügyből kifolyólag súlyosan összeküldönbözött a sógorával. Az átér a szekerészlaktanya lovardájában párbajhoz vezetett. Az első lövés joga *Hajdu* főhadnagyé volt. A golyó célt tévesztett. *Babochay* csúszás nélkül süttötte el ezután a fegyverét. *Hajdu* főhadnagy megtántorodott és

hang nélkül összeesett. *Babochay* pisztolyának golyója a baltüdejét turta át. Mialatt a közeli XVI. helyőrségi kórházba szállították, elvérzett. *Babochay* Zsigmondnak ez a tragikusan végződő párbaja a tizenkilencedik párviadala volt. *Babochay* Zsigmondot a törvényszék egy évi államfogházra ítélte.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(Az eddigi eredményeket tekintve sikeres.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 10.

Az a hatalmas felbuzdulás, amellyel a negyedik hadikölcsön jegyzése országsszerte egyre szélesebben gyűrűző mozgalom képében immár három hete folyik, szép reményekkel kecsegtet. A negyedik nemzeti kölcsönünk is — a jelekből ítélve — tul fogja szárnyalni a pénzügyi körök részéről táplált jogosult várakozást. A magyar állam hitelének rendületlen szilárdságára kedvező világot vet, hogy a gondosan számító pénzügy világ még a harmadik hadikölcsönnel tapasztalt méretet is meghaladó arányban vesz részt a kölcsön jegyzésében.

A biztos és előnyös gyümölcsösztetés lehetősége a kereskedelmi és ipari köröket is imponáló összegek jegyzésére bírja. Szinte természet, hogy azok, akik évtizedeken át vagyoniuk gyarapodásán tapasztalták ki a magyar állampapírokba történő befektetés feltétlenül biztos és gyümölcsöző voltát, a most kibocsátott és rendkívüli kedvezményeket nyújtó hadikölcsönrel is igyekeznek minél nagyobb összegekkel szerepelni. A hadikölcsön tehát egyik kitűnő célját előreláthatólag el fogja érni. Különösen örvendetes azonban, hogy a beérkezett jelentések szerint az új kölcsön hívó szava ezuttal is épp úgy mozgásba hozta a széles néprétegeket, mint az előző hadikölcsönöknél. A hadikölcsön az államkötvények számára ime tehát egyre szélesebb utat tör egy olyan területre, amelyet a tájékozatlanság szülte előítélet, a fogyatékos pénzügyi tudás hét lakattal tartott eddig lezárva minden állami hitelművelettel szemben. Ime tehát a nagy cél, amelyre az állam kölcsönt kér polgáraitól, a hazafiság nagy erkölcsi ereje, a varázsszó erejével megnyitja az asztal- és ládatiát, kiüríti a pénzt rejtőgető harisnyát, vánkost, meg perselyt, s mindezeknek összességükben éppenséggel nem kicsinyelhető tartalmát a nemzet pénzerejének és gazdasági életének tömedencéjébe: az államkincstárba veseli.

Aradon ma a következő jegyzések történtek:

Az *Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál* ma 60,700 koronát jegyeztek. A jegyzések közt van gróf *Uchritz* Amade Emilné, báró *Bánhid* Sztétánia 20,000 koronás jegyzése. A végösszeg 4,701,700 korona.

Az *Aradi Ipar- és Népbanknál* ma csak is kisebb összegeket jegyeztek. A jegyzések végösszege eddig 1,470,100 korona.

A *„Victoria” Takarékos és Hitelintézet* eddigi hadikölcsön jegyzése 678,250 korona.

A *gyufaárusító részvénytársaság* a negyedik hadikölcsönre 100,000 koronát, összesen 800,000 koronát jegyzett.

Senki ne maradjon el a nemzeti kölcsön aláírónak hadseregéből.

Casement sorsáért aggódik Amerika.

— A pápa közbenjárása. — Asquith a „szomorú kivégzésekről“.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 10.

Hága. A pápa az utóbbi napokban igen sok táviratot kapott. Különösen sok távirat érkezett a pápához Amerikából, amelyben arra kéri, hogy hasson az angol kormányra, hogy az ir lázadókkal kiméletesen bánjon. Különösen kéri a pápát, hogy érdeklődjék Casement sorsa iránt. Valószínűleg hétfőn kezdik meg a tárgyalást Casement ügyében.

A Daily News az egyetlen angol lap, a mely nyíltan foglalkozik az irországi kivégzésekkel. Asquith nyilatkozatait általában megnyugtatóknak tartja, de attól fél, hogy e nyilatkozatok jó hatását komolyan veszélyeztette az a hír, hogy megint négy lázadót lőttek agyon. Nem szabad tűrni, vagy védeni azt az agitációt, a mely a bosszuálló büntetéseket sürgeti.

A lap határozottan megcáfolja azt a hírt, hogy Harcourt lesz Birrel utódja.

A nacionalisták és az ulster-pártiak most tárgyalnak önkénteseik leszereléséről.

Asquith miniszterelnök közölte az alsóházban, hogy a nadsereg, a flotta és a rendőrség egész vesztesége Irországban százhuszonnégy halott, háromszáznolcvannyoce sebesült és kilenc eltűnt.

A véderőjavaslat alsóházi vitájában Londale ulsteri képviselő indítványozta, hogy Irországot vonják be a törvény hatáskörébe Asquith miniszterelnök válasszában hangsúlyozta, hogy e kérdésben nincs egyetértés az ir képviselők között. Ez vitákra adna alkalmat és késleltelné a sürgősen szükséges törvény letárgyalását. A miniszterelnök ezután nyilatkozott az irországi eseményekről és a következőket mondotta:

— Véleményem szerint a szomorú kivégzések a hű ireknek megmutatták az utat, melyen nagyobb egyetértésre juthatnak, mint eddig bármikor. A kormány kénytelen a katonai intézkedések és a tegyerveviselés egész problémáját revidálni és reméli, hogy e kérdésben megegyezésre fog jutni.

Redmond szólalt fel ezután. Kijelentette, hogy helytelen lenne ezt a pillanatot arra felhasználni, hogy Irországban bevezessék az általános védkötelezettséget. Reméli, hogy a két ir párt nemsokára közelebb jut egymáshoz és a birodalom nagy érdekeinek bölcs megértésével megoldja azt a nehéz kérdést, hogy egységes Irország támadjon saját kormányzó hatalommal. A ház elvetette Londale javaslatát.

Rotterdam. Londonból jelentik: Fontos katonai okokból az angol hadsereg veszteség listájának közlésétől ezentul elállanak.

Rotterdam. Az angol admirálisítás közli: Az L. Zeppelint Calatea és a Faeton angol hadihajók súlyosan megrongálták, de a léghajó végleges elpusztulását egy angol tengeralattí végezte el. Ez megsemmisítette a léghajót és legénységét felvette. Miközben az angol tengeralattí hazafelé igyekezett, egy néma-

búvárhajó megtámadta és könnyen megrongálta.

Amsterdam. Londoni jelentések szerint Irországban igen komoly események váratók, ha Maxwell tábornok kegyetlen garazdálkodásának a kormány nem vet véget.

Gené. Herve a lapokban felszólítást intéz a szociálista párthoz, hogy járjon el a francia köztársaság kormányánál, hogy ez vesse magát közbe az ir felkelők érdekében.

Lugano. Királyi rendelettel Irországban eltörölték a fegyvertartási és viselési jogot.

A közgyűlés döntése a villany és gázgyár ajánlatáról.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 10.

Két igen fontos kérdés foglalkoztatta ma délután Aradváros közgyűlését. Ma döntött ugyanis a törvényhatósági bizottság a villany- és a gázgyár ismeretes ügye fölött.

Előbb a villamos társaság szerződésével foglalkozott a közgyűlés Lócs Rezső helyettes-polgármester előadása alapján, aki behatóan ismertette a kérdést. A villanygyár tudvalevőleg szerződésének husz esztendőre való meghosszabbítását kérte és ennek ellenében bizonyos szerződésbeli kedvezményeket hajlandó biztosítani a városnak. A tanács azt javasolta a közgyűlésnek a hármas-bizottság véleménye alapján, hogy térjen napirendre az ajánlat fölött, mert a mostani időt nem tartja alkalmasnak az ilyen fontos kérdés eldöntésére.

Elsőnek Koromzay Frigyes szót a kérdéshez.

— Mikor a törvényhatósági bizottság — mondotta — ajánlattételre hívta fel a villanygyárat, már tisztában volt azzal, hogy a gyár monopoliumot fog kérni, mert hiszen már 1913-ban is ezt tette. A műszaki bizottság alapos tárgyalás alá vette a kérdést, majdnem egy hónapig dolgozott az ügyön és a gyárral teljesen átdolgoztatta ajánlatát, amely most tökéletesen elfogadható és kedvező a város közönségére nézve. A hármas-bizottság azonban szóba se akar állni a társasággal, s ezt a tanács is magáévá tette, pedig ez az álláspont nem egyeztethető össze a város érdekeivel. Ezt az álláspontot szám adatokkal fogom bebizonyítani. Köztudomású, hogy a vízműveket ki kell bővíteni, ezt pedig csak villamoserő felhasználásával tehetjük meg. A vízművekhez 800 000 kilovattira van szükség évente. Ha nem kötünk most új szerződést a villamos társasággal, akkor a gyár kilovattankint 14 fillérért hajlandó adni az áramot a régi szerződés alapján és ezt is csak akkor, ha legalább 8 esztendőre biztosítjuk a vízmű számára a fogyasztást. Ez évente 112.000 koronát tesz ki. Az új ajánlat alapján a gyár 8—9 fillérért adja az áram kilovattját, s ez 78.000 koronát tesz ki. A hármas-bizottság ugyanevezett szakértelme tehát a városnak 42.000 korona veszteséget jelent évenként. Ezért tehát nagyon megtöndölendő a határozathozatal. Nem ajánlom a városnak a gyár megváltását és a városi üzem létesítését, mert lát-

juk, hogy a municipiális üzemek emelik az árakat, a villanygyár ajánlata pedig kedvezőbb, mint az előbbi szerződése volt. Leméltokan figyelemztetem a közgyűlést, hogy ne térjen napirendje az ajánlat fölött, mert ez a határozat sok százezer koronájába kerülhet a városnak.

Felszólaló végül indítványozta, hogy a közgyűlés általánosságban fogadja el a villanygyár ajánlatát és bizza meg a hármas-bizottságot, hogy a részletekről behatóan tárgyaljon.

Kertész Miksa dr. vitába száll (felszólalóval és azt igyekezik bebizonyítani, hogy a villanygyár ajánlata elfogadhatatlan. Különben is a háború alatt teljes bizonytalanságban vagyunk, lehetetlen tiszta képet alkotni az ilyen ajánlatról.

Reisinger Sándor kijelenté, hogy az ajánlat minden bizonytalanságot eloszlat, mert tiszta számokat tartalmaz. A villanygyár ajánlatát elfogadhatónak tartja, mert az előnyös a városra. Kertész dr.-t úgy látják a gyár szerződésének egyes pontjai megtervezetté.

Varjassy Lajos polgármester szerint Kertész dr.-nak az a kijelentése, hogy a gyár ajánlata bizonytalanságban hagy bennünket, nem állhat meg. Egészen bizonyosan tudjuk ugyanis, ha elfogadjuk a társaság ajánlatát, akkor nagyon rossz szerződést kötünk.

— Amit a hármas bizottság tiessen már elmondtam, ahhoz kevés hozzáadni valóm van. A mostani idők nem alkalmasak az ilyen messze kiható fontosságú kérdések eldöntésére. Ha később a villamos társaság nem adna kedvezőbb ajánlatot, méssel is tárgyalhat a város, vagy a fölött is gondolkozhatik, hogy ne építsen-e maga villanygyárat, amelyből a létesítendő villamosvasutat is eláthatja árammal. Látjuk, hogy a hatósági üzemek is szép jövedelmeket hajthatnak. Amikor a főváros a gázgyár megváltásáról tárgyalt, a társaság csak másfél millió koronát ajánlott a fővárosnak, ha lemond a megváltás jogáról. Ha épen a mai lapokban olvastuk, hogy a fővárosi gázgyár ötmillió háromszázezer korona évi jövedelmet mu stott ki. Arad városnak nem érdeke, hogy husz esztendőre lemondjon a villanygyár megváltásáról, s nem fogadhatja el a monopoliumot, amikor most nincs is monopoliuma a gyárnak. Ajánlom a tanács javaslatának elfogadását, mert azt a város érdekének figyelembevételével tette meg.

Koromzay Frigyes arra figyelmezteti a közgyűlést, hogy a gyár megváltásáról aligha lehet szó, mert a szerződésben olyan súlyos feltételek vannak a városra nézve. Ennek bizonyítására eítja a szerződés egyes pontjait.

Kintsig János főispán ezután szavazásra tette fel a kérdést. A tanács javaslata mellett ötvenen szavaztak, ellene senki sem.

Ezután a gázgyár ajánlatával foglalkozott a közgyűlés Lócs Rezső előadása alapján. A tanács tudvalevőleg azt javasolta, hogy a kérdés sürgősségére való tekintettel lehetőleg gyorsan kéressék fel szakvéleményadás céljából Ripka Ferenc és Bernauer Izidor, a fővárosi gázgyár két igazgatója és csak az ő véleményük után döntsön a közgyűlés az ajánlat fölött.

Reisinger Sándor és Steiner József véleménye szerint megfelelő volna egy szakértő is. Steiner különösen Ripka Ferencet ajánlja a közgyűlés figyelmébe.

Koromzay Frigyes azt javasolja, hogy az Országos Mérnök- és Építész Egyesület által ajánlandó szakértőket hívja meg a város. Ha az elfogadott gyakorlat.

Kertész dr. szerint a költségek nem juthatnak szerepet az ilyen nagy kérdésben.

és épen ezért két szakértő meghívását ajánlja.

Steiner Jakab a szakértőknek figyelmébe ajánlana a gázgyár esőveinek alapos megvizsgálását.

Kintzig János főispán szerint szükség van műszaki és kereskedelmi szakértőre.

— En a fővárosban a legilletékesebb egyének től kértem véleményt — mondta — s az ő kijelentései alapján merem ajánlani a fővárosi gázgyár két igazgatóját.

A közgyűlés úgy határozott, a polgármester és a főispán Ripka és Bernauer szakértőket kérje fel a gyár megvizsgálására és szakvélemény adására.

H I R E K.

Egyenruhában temették

Lisza, Imre grófot.

(Halalos ágyán sorozták be katonának.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyszalonta, május 10.

A cseggői Tisza-kuria udvarán állott a kis Imre gróf virágos ravatala, amelyhez nyolc órakor érkezett az ősz erdőgyaraki tiszteletes, Bugyi Sándor református lelkész. A koporsót a mélyen sujtott szülők, Tisza Kálmán gróf és felesége, másik fiuk György gróf, Tisza István gróf miniszterelnök feleségével, ifj. Tisza István gróf és neje, az elhunyt kis gróf özvegye, megdőrt nagypapa gróf Keglevich Gábor, a báró Radvánszky, gróf Bethlen, gróf Károlyi, báró Zeyk és Sándor családok tagjai, — köztük Sándor János belügyminiszter — állottak körül, míg az udvar megtöltötték a cseggői uradalom tisztikara és alkalmazottai valamint, kőgyárak résztvevő lakossága.

Az ősz lelkész magas szárnyalású, gyönyörű imával igyekezett enyhíteni a rettenetes rajdalmat, amely a családtagok oszdon zokogásában sirt föl, azután az ősi szokások mai díai mellett szőlő galyakkal díszített kocsira tették a koporsót.

Nagyszalontán át vezet az út Cseggő pusztáiról Gesztré s a nagyszalontai határnál a nagyszalontai főgimnázium új sága Tatár Balázs igazgató vezetésével fogadta a tanári karral együtt az intézet váratlanul elhalt büszkeségét: a kiváló diákok, a kedves diák-pajtásai. Sorfalat állottak a diákok, míg elvonult közöttük utolsó útjára a hűséges barát, azután a menethez csatlakoztak és elkísérték a geszti utig.

Itt csatlakoztak a menethez: Hazai Samu báró honvédelmi miniszter, Balogh Jenő igazságügyminiszter, Jankovich Béla kultuszminiszter, Beöthy László v. b. t. t., Beöthy Pál, a képviselőház elnöke, Miskolczy Ferenc dr. főispán, Fráter Bernabás alispán, Mangra Vazul országgyűlési képviselő, püspöki helynök. Ugyancsak itt csatlakozott a gyászmenethez Nagyszalonta közönsége, a vidék jegyzői, előjárói és intelligenciája majdnem kivétel nélkül.

Mintegy százra tehető a fogatoknak a száma, amely Nagyszalontáról Gesztré indult Tisza Imre koporsója után.

Dél volt, mire az ősi sírbolt elé érkezett az óriási menet. Itt mindenekelőtt a szalontai főgimnázium hetedik osztályának tanulói, a kis Imre gróf osztálytársai fogadták a koporsót, azután előállott egy kőrös szakaszvezető és gyülekezést tart.

Ennek az a magyarázata, hogy a kis gróft halalos ágyán kifejezett kívánságára be-

sorozták katonának és katonai egyenruhában temették is el. Ezért járt ki a hazáért küzdeni vágyó kis grófnak temetésén a katonai kőrjel.

A családi sírbolt előtt Szabó József, a geszti lelkész kiváló lelkésze mondott mognató beszédet, azután a miniszterek és a család férfi tagjai örök pihenőhelyére vitték a fiatal gróf földi maradványait.

LEGUJABB.

Ejzel 1/3 órakor érkezett telefonjelentés.

Basel. Az Independanze Bulletin jelenté, hogy Tarnopol környékén orosz csapatmozgások észlelhetők. Erre a frontra megérkezett Pau tábornok és a cárt is várják.

Bukarest. Szentpétervárról jelentik: A moszkvai Útró Rossij hozzájárult ahhoz, hogy Németországgal a kereskedelmi szerződést, tekintet nélkül a háború kimenetelére, már most kössék meg. Az indítványt azzal okolja meg a lap, hogy Németországgal a kereskedelmet sohasem lehet megszakítani, mert szomszédok és teljesen egymásra vannak utalva.

Berlin. A Vossische Zeitungnak jelentik Szófiából: Görög Macedónia partjának több pontján szerb csapatokat tettek partra.

Athén. A görög kormány erőleesen utakozott az entente képviselőivel a görög posta lefoglalása miatt és figyelmeztette az entente hatalmait a görög közvélemény elkeseredésére.

Berlin. Megbízható értesülések szerint az amerikai választójegyzék megérkezett az amerikai nagykövetségre. A jegyzéket valószínűleg még délután folyamán nyújtották át a német külügyi hivatalnak.

London. A Reuter ügynökség felhatalmazta annak közlésére, hogy a vatikán teljesen alaplatannak jelenti ki azokat a hírszövegeket, misztis a pápa tévítatot intézett volna a német császárhoz és Wilsonhoz, hogy egyezzenek meg egymással. A vatikán kijelenti, hogy a pápa ilyen lépést nem tett.

Nem helyezik szabadságra Lieb- knechtet.

(Hazaárulónak bélyegezte őt a házaszállásbizottság.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 10.

Berlin. A birodalmi gyűlés házaszállásbizottsága a szociáldemokratáknak és a szociálista munkásságnak azt az indítványát, hogy Liebkecht képviselő ellen indított eljárás szüntessék meg és a képviselőt a fogságból bocsássák el, az indítványozók és a lengyelek szavazata ellenében elvetette.

Az előadó az ügy aktáira hivatkozva válaszolta azokat az okokat, amelyek a képviselő letartóztatására vezettek.

Ezek szerint Liebkecht maga is bevallotta, hogy május elsején részt vett a Potsdamer platzen lelojót békétüntetésen és a jelenlevőket „le a háborúval, le a hormánnyal” tüzelte. Beismerte továbbá, hogy röpöcsülményt osztogatott, melyre ez a sor volt írva:

— Fel a májusi ünnepre!

Bevallotta azt is, hogy a tüntetésen polgári ruhában jelent meg, noha fegyvergyárban katonai szolgálatot teljesített és uniformist kellett volna viselnie.

A tanuk vallomásából kitűnt, hogy testi erőifejtéssel ellen állott a letartóztatásnak. Végül az előadó előadta, hogy itt egy olyan esetről van szó, amely arra kényszeríti a bizottságot, hogy elutasítsa a kérelmeket, miután az eddigi gyakorlatból ebben az esetben el kell térni.

Egy szociáldemokrata képviselő elismerte a jogsértést, de mégis, nem Liebkecht iránti szimpátiából, hanem tárgyi nézőpontból pártolja a kérelmeket.

A polgári pártok szónokai kijelentik, hogy az aktákból a hazaárulás tényálladékat látják, amit az immunitás nem védhet meg.

Egy másik szociálista képviselő kijelentette, hogy nem lehet egy ilyen embert mártírnak megtenni.

— **Előléptetések.** A király Lócs Rezső drt, a 7. lovas tüzérszázály tartalékos hadnagyát, főhadnaggyá nevezte ki. Főhadnaggyá lépett elő Bányai József a 3. huszárezred hadnagya.

— **Fecsegő angol miniszterek.** Rotterdamból jelentik: Londonban királyi rendelet jelent meg, mely megtiltja, hogy a jövőben a miniszteri tanácskozásokról irasbeli, vagy szóbeli közléseket tegyenek. A rendelet figyelmeztet mindenkit, hogy nem csak a sajtót fogják a rendelet áthágásáért szigorúan büntetni, hanem a minisztereket is, mert az ilyenfajta közlések csak indiszkreció folytán jöhetnek a nyilvánosság elé.

— **Kémkedés miatt letartóztatott román őrnagy.** Bukarestből jelentik: Dragutescu román gyalogos őrnagyot kémkedés miatt letartóztatták. Az őrnagyot azzal vádolják, hogy fontos katonai okmányokat adott el idegen hatalomnak.

— **Lubomirsky György herceg hitelezői.** A „Wiener Zeitung” tegnapi számában a következő hirdelmény jelent meg: Felszólítatnak Lubomirski György herceg hitelezői, akik a hercegnak a bécsi Jockey Clubtól járó 57.930 korona 10 fillér nyereményösszegére végrehajtást kértek, egy hónapon belül jelentkezzenek, ha nem akarják elveszíteni jogigényüket, mivel a végrehajtási akták az ellenséges invázió idején megsemmisültek.

— **Ruhajegy Németországban.** Berlinből jelentik, hogy a Tägliche Rundschau a következő hírt közli: A minap tanácskozás volt Düsseldorfban, amelyen azt a kérdést vitatták meg, miképpen lehetne a kevésbé tehető lakosság ruhajegyektől gondoskodni. Fölmerült az a terv és ezt valószínűleg már a közel jövőben megvalósítják, hogy Németországban behozzák a ruhajegyet, amelynek alapján a vagyontalan lakosság hozzájuthat a legszükségesebb ruhaneműhöz.

— **Halálra ítélt örmény vezér.** Konstantinápolyból jelentik: A főparancsnokság közli, hogy a szultán helybennagyta Bothgos Nubar pasa ellen, a vádiott jelenlétében a konstantinápolyi haditörvényszék által kémkedésért és hazaárulásért hozott halálos ítéletet, mely rangjának elvesztésére és vagyonának elkobzására is ítélte. A pasa az örmény nemzeti törekvések egyik vezetője volt.

— Aradi huszárok népünnepélye a fronton. Rámer István gáji rendőrkapitány igen érdekes levelet kapott Kiss Ferencről, egy volt gáji lovasrendőrrel, aki jelenleg az orosz fronton teljesít szolgálatot, és aki megkapván irle egy szép ünnepséget, amelyen a tábornok és a tisztok is részt vett. Tiszti díjlövészettel kezdődött a nagy nap, amelynél tábori faragott emberalakok alkották a célt. Mozgó alakra is lövtek, de olyképen volt elkészítve, hogy faszineket raktak le és egy dombról azokon négykerékre erősített emberi alakot taasztítottak le. A lövő tiszt egy falovon ült, amely szánalaku talpra volt erősítve, amelyet egy huszár hozott mozgásba. Versenyfutás is volt a huszároknak, amelynek keserveiért kárpótolta őket a verseny-kolbászadás. Rendkívül jól mulattak a vitézek a verseny után rendezett cirkuszi előadáson, amelynek kiváló programja volt, mert valószínűleg cirkuszi bohócok játszottak. A női ruhába öltöztetett fiatalok leventéknek nagy sikerük volt szerepükben.

— **Új törvényszéki elnök.** Ternovszky Béla dr. kolozsvári királyi ítélő táblai bírót a király a tordai törvényszék elnökévé nevezte ki.

— **Nyolcvankétezer lábas petíció.** New Yorkból jelentik: Amerikában érdekes írtat mutatnak be most mindenfelé. A filmet két hatalmas oszlop között, amelyeken a csillagos lobogó leng, léposókon rengeteg papirostekerő látható, amelyeknek ez a felírása: Az amerikai asszonyok szövetsége a legszigorúbb szemléltség érdekében. Ezek a papirostekerők ezeket az aláírásokat tartalmazzák, amelyeket ez az asszonysszövetség gyűjtött, hogy Amerika hölgyvilága nevében tiltakozzék a washingtoni kormánytól az amerikai muniციósátlítás ellen. A filmet a következő szöveg magyarázza: — Az amerikai nők petícióját 1,035,697 nő írta alá. A petíció hossza 82,000 láb. A papirostekerők huszonegy kosarat töltenek meg, s melyeket az Egyesült-Államok szenátusának ülésétermébe vittek. La Folette szenátor a petíció benyújtásakor az ország emberies érzésének megnyilatkozásaként terjesztette elő a memorandumot, Kenyon szenátor hosszabb beszédet mondott, amelyben a többi között a következőket jelentette ki: „A petíció aláírói nem foglaltak állást sem az angolok, sem a németek mellett, hanem sokkal inkább az amerikaiak és az egész emberi nem és a kereszténység mellett. A dollár csengésén k nem szabad elnyomnia az európai csatamezőkről folhangzó jajszt.”

— **Legjobb, leggyorsabb, legfakarakó-sabb munkát teljesít a szab. Aerowash légnyomású mosógép.** Ara 24 korona. Budapesti főraktár: Aerowash légnyomású mosógép vállalat VII. Erzsébet-körút 35. Gyakorlati bemutatás minden csütörtökön délután pont 5 órakor Magyar Ferenc gazdasági gépüzletében Arad, Zrínyi-utca 6. 281.

— **Egy egész antikváriumot sikerült jutányosan megvennem, s így abban a kellemes helyzetben vagyok ezen tárgyakat u. m. régi porcellánok, üvegtermékek, képek, fataragványok, pipák stb. nagyon olcsón továbbítani.** Ugyanesek veszek és cserétek ilyenféle tárgyakat, melyek megtekinthetők: Fischer Mór, üveg, porcellán, diázmű- és képkeretező üzletében Arad, Andrassy-tér 25. Városi és megyei telefon sz. 568. 2009

— **Papírárubból nagy engedményt nyújt viszonteladókunk Kerpel papirnagykereskedése.** 198

— **A szőlősgazdáknak s a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronospora”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat.** Utalnak lapunk máj hirtetésére. 2052

— **A kiadóhivatal izenete.** A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsék be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, a mely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

— **Csomagoló papírok nagyban Kerpelnél.** 241

— **Üzleti könyvek, u. m. szárazak, főkönyvek és irodai-cikkek Kerpelnél.** 247

VÁROS ES MEGYE

Két interpelláció a város közgyűlésén

(Müle Lajos dr. tetszolatása napirend előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítojatol.

Arad, május 10.

Két kérdést intézett ma Arad város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének színe alatt Müle Lajos dr. Varjassy Lajos polgármesterhez. Napirend előtti tetszolatásra kapott engedély Kintzig Jánostól, az elnök főispántól és ebben a formában szóvá tette a legutóbbi nagy tüzesetet, a Széchenyi gőzmalom leégését.

— **Hajlandó-e a polgármester a malom égésnél szerzett tapasztalatok alapján javaslatot tenni a közgyűlésnek a tűzoltóság fejlesztésére?** Ezt a kérdést Müle dr. azzal indokolta, hogy a halálmegvetéssel és a legnagyobb elismerésre méltó módon dolgozott tűzoltó csapat nem áll azon a fokon, amelyet egy ilyen óriási feladat megoldása kíván. Ennek nem az egyének az okai, hanem a hiányos felszerelés, elégtelen a személyzet. Elismeri mindenki, hogy úgy a tűzoltóság, mint a főkapitányság erejük teljes megfeszítésével iparkodnak köteleességüket teljesíteni, de ha az erők elégtelenek, akkor minden ügybuzgóság hiábavaló. Szükségesnek tartja, hogy az elodáshatlan teendők e téren a háboru alatt is megtétessenek.

A polgármester kijelentette, hogy a tűzoltóság átszervezését tárgyaló javaslat már készen van, csak az alkalmas időt várja, hogy a közgyűlés elé hozhassa.

A második kérdés, a Széchenyi-gőzmalom helyzetét érintette. Rámutatott Müle dr. arra, hogy csak a szerencse mentette meg a malom körül elterülő városrészt a pusztulástól, azt kérdezte a polgármestertől, hajlandó-e megtenni a szükséges lépéseket, hogy ez a tűzvészélyes helyzet megszűnjön?

A polgármester válaszában utalt arra, hogy a törvény és a miniszeri rendeletek előírják a teendőket. Az építési engedély felett a törvényhatósági bizottság dönt és így módjában lesz a város érdekeinek megóvása.

A közgyűlés és az interpelláló a válaszkat tudomásul vették.

SPORT.

Magyar Testgyakorlók Köre Aradon.

Katonazene az AAC. pályán — Az AMTE. vasárnapi programja. Városunk egyik legszámtalvőbb sportegyesülete, az Aradi Munkás Testező Egyesület nagy áldozatok árán az aradi sportkedvelő közönségnek egy mindenképpen teleduetetlen szép és élvezetes mérkőzést rendez. Az AMTE., vasárnap, f.

ho 14-én Magyarország bajnok-csapatát, a MTK.-ének kombinált első csapatát fogja vendégül látni, melynek csapatában kilenc olyan játékos van, akik állandóan szerepelnek a magyar válogatott csapatban. Azonkívül a nap érdekességét emelni fogja az is, hogy Slózi (Schlosser) is fog játszani, aki tudvalevően régi együletéből, a FTC-ből kilépett és most kék-fehér dresszben játszik. Előzőleg pedig a háziezred footballcsapata barátságos mérkőzést tart az AMTE. lb. csapatával. Mindkét mérkőzésen pedig a katonai parancsnokság szives engedelmével a háziezred zenekara fog játszani. Tehát a tettekből láthatjuk, hogy az AMTE. minden méltánylást és pártolást megérdemlő egyesület, amely városunk sportszerető közönségének igényeit a háborus viszonyok dacára is mindenképen kielégíteni igyekezik. A vasárnapi mérkőzésekről bővebben beszámolnak a talragaszok. 244

— **becsület, kötelesség és józan ész parancsolja, hogy jegyezzünk hadikölcsönt.**

Kötelhalálra ítélt csendőr

(Agyonlőtte a tejjebvalóját.)

Az Aradi Közlöny tudósítojatol.

Szeged, május 10.

A szegedi honvéd hadosztálybíróóság ma Török Odon csendőrt fűggelomsértés és gyilkosság büntette miatt kötel-halálra ítélte. A vád szerint Török Odon csendőr a múlt év december 27-én este hét órakor Berezsnóc községben agyonlőtte Janossy József csendőrfővezetőt.

A gyilkosság bosszúból történt, mert az őrsvezető szolgálati kötelességsértés miatt följelentette Török csendőrt, akinek viszonya volt egy közönséges fiatal sváb asszonnyal, akinek a térje a harctéren van. Emiatt elhanyagolta szolgálatát. A csendőrfőmester több ízben megdorgálta, a figyelmeztetés azonban nem használta. A múlt év december 26-án este is engedély nélkül eltávozott a laktanyából. Az éjszakát a kedvesénél töltötte. December 27-én reggel elment a kocsmába, ahol délig ivott. Délután folytatta az ivást. Megivott nyolc deci pálinkát, nyolc deci bort és két pohár sört. A kocsmában lecsapta kardját a földre és azt kiáltotta: „Ma olyan temetés lesz Berezsnócon, amelyen még nem volt!”

Délután öt óra tájban bement a laktanyába, a falról lekasztotta legyverét és magához vett hatvanöt darab töltényt. Főfegyverkezve távozott az óráról, bajtársai hiába kísérelték. Később közölték az esetet Janossy őrsvezetővel, aki egy népfelkelő katonával Török csendőr keresésére indult.

A gyilkosság az utcán történt. Török, amikor hallotta az őrmester közeledő lépéseit, hirtelen hátrafordult, lekapta legyverét és rálőtt Janossy Józsefere. A golyó a csendőrfőmester hasába turdolt, aki nyomban meghalt. A csendőr második lövése nem talált. Amikor a gyilkos csendőrt bekiérelték a laktanyába, azt mondta egyik bajtársának: „Agyonlőttem a kutyát! Egy zsandár-ovóval most már kevesebb van!”

A tárgyaláson a vádlott nagyfokú ittasságával védekezett. Azt mondta, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. Olyan részeg volt, hogy nem emlékezik arra, mi történt. A kihallgatott tanúk valamennyien tetszően val-

FOG- törések, aranyból, platina, arany és csüst, amalgamból és a fog szívével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogcsorok szájpaddás nátrul aranyból, platinaól vagy porcellánból.

FOG- kővek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogcsorok átállítása, valamint javítása.

FOGNYUZAS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Liposa, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a legkiválóbb fogtechnikusoknál mint munkatárs működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legkiválóbb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkiválóbb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek. **JACOBI & YULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárati Eötvös-utca 17. Telefon 10-11. szám.

lottát. Vállomáguk szerint a csendör előre készült a büntény elkövetésére.

Szerdahelyi László alezredesbíró, a társaság vezetője délután egy órakor hirdette ki az ítélet-t. A hadbíróság fogvelemértés és gyilkosság büntette miatt a katonai btk. 154. és 418. §-a alapján kötél általi halálra ítélte Török Odön csendört, a csendörsegből való elbocsátással, a legalacsonyabb rangú menesztetónává való leö özással, valamint a hadsereg kötelekéből való kicsapással.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádösszetételét panaszt jelentett be a minőség és a kötélhalálra való elítélés miatt.

Az ítélet kihirdetése után a bíróság tagjai az ügyész bevonásával visszavonultak külön tanácskozásra, hogy közvelepre méltatják-e az elítéltet, akinek az ügye a hadosztálybírósról a legfelsőbb honvédtörvényszék elé kerül. A bíróságnak erre vonatkozó határozatát természetesen titokban tartják.

A gyilkos csendör szentesi születésű, huszonhárom éves. Civilben az asztalos mesterséget tanulta Szentoson. Három éve volt próbacsendör Bereznócon. Azelőtt a dorozsmai katonai mentelepen szolgált. Az ítélet kihirdetésénél föltűnően higgadt magatartást tanúsított. Nem rendítette meg a halálbüntetés, megbánást nem mutatott. Egykedvűen jelentette ki, hogy csatlakozik védője semmisségi panaszához.

Az ítélet kihirdetése után szuronyos katonák visszavetették celájába, a honvédkerületi fogházba.

A szegedi honvéd hadosztálybíróság 1914. augusztusában kezdte meg működését és azóta ez a második halálos ítélet. A múlt év április 27-én rablói gyilkosság miatt ítélték ugyan- csak kötélhalálra Kalla Ilés szegedi huszárt,

aki fejzaccsapásokkal megölt és kirabolt egy asszonyt. Kéthét statáriális bíróság ítélte halálra, még az ítélet kihirdetésének napján kivégezték a honvédkerületi fogház udvarán.

Feladó szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTER.

(Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.)

Rézgálicot

ajánlunk juniusi szállításra, amelyre előjegyzéseket már most elfogadunk.

2372

Aradi Termény- és Áruraktár R.-T.

Telefon 807. sz.

Kristálysóda

kis- és nagyobb mennyiségben kapható:

Vojtek és Weisz
Aradon.

2418

Matteino-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintéshez ajánlok patkány- és egérintősz-bacilus-t. A XX. század legmagyarabb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egéret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintősz bacilus árai:

1 kis adag 2-300 patkány irtására 6 K.

1 nagy adag 2-600 patkány irtására 12 K.

„Matteino” vegyészeti laboratórium

Arad, Bercs Béni-tér 1. szám. Telefon 10-45.

Ablakredők

Valódi amerikai üzemű ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermekkecsik nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű- és játéka-ru üzletben. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

URANIA SZINHÁZ.

61

Csüörtökön

Franzeska Bertini film:

Odette.

Irta:

Viktorien Sardou.

Ertesítés!

Tisztelettel tudatom a n. 6. hölgyközönséggel, hogy

harisnyakötődémet

Welter János-utca 15. sz. atól a főpostával szemben Welter János-utca 11. Kintzig-házba helyeztem át. További sáves támogatásukat kérve, maradok tisztelettel

özv. Braun Ignácné.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR” helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor” összetétele kitűnő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárki- nek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor” ab Budapest 2 korona. Használati utasítással, 10 kilós próbaesomagot utánvét mellett szállít.

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-utca 30. sz. Viszonteladóknek engedélyt

Cipő! Fataipalás

készítését, elvállal, valamint gyermek vászon fűzős **fataipu cipők**, **fataipu papucskok**, minden színben kaphatók az **Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél.**

Kérjük kirakatainkat megtekinteni. 2385

Rézgálic

helyett permetezzünk a saját érdekünkben a gazdakörben legjobban bevált, 10 év óta gyártott **Kecskeméthy-féle**

„Mementholla”

100 liter vízhez 1 csomag K 160. — Kapható:

Pollák József fűszernagykereskedőnél.

Rothstein Mór, Szabadság-tér 3.

Vezérképviselő Délmagyarország részére: Karsai Mór Temesvár, Emmausz-utca 7. Telefon szám 48. 2308

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ajánljuk alanti szőlő gazdasági cikkeinket:

VINACID

kitűnő kékítő pótló szer, peronospora ellen a szokásos permetezésre.

Kristály kénsó,

levél peronospora és oidium ellen, — a permetező lében oldva, nagy sikerrel használják.

Antisporin,

fürt peronospora és oidium ellen, biztos hatása. A gümölcsök permetezésére fusciladium és egyéb gomba betegségek ellen is a legjobban bevált szer.

Kénmáj,

fürt peronospora ellen, permetezésre sok helyen használják.

Rafia la. mayunga

szép fehér hosszú szálú, erős minőség.

Megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek, mindenkor a legjutányosabb napi árat számítjuk. 1871

VOJTEK és WEISZ, ARAD

szőlőgazdasági cikkek szaküzlete.

Sürgöny-cím: Vojtek és Weisz Arad. Telefon szám 147.

Felhívom a burgonya nagykereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai fogolytáborokat, katonai élelmezési raktárakat, ha waggontételenként jó, egészséges

ételburgonyát

és **diót** méltányos áron, ma és **gyar feladó állomásról**, vagy 3 napi előzetes rendelés mellett Aradon, ugyiszintén **vörös-hagymát, szalonnát és egyéb hűvelyes veteményeket** óhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a n. é. közönség figyelmét arra, hogy egy waggon **citromot** kaptam, amit üzletemben és a piaci sátramban fogok igen olcsón árniítani.

Azonkívül értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy minden csütörtökön és pénteken **élő hal** kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltnék.

Lutwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 871

DEAFF varrógépek

műhímezésre és ipari célokra, utóérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, króangyal védjegyes és Columbia gramophonok, legújabb felvételű Király Ernő lemezek kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Telefon szám 96. 1881

Pályázati hirdetmény!

Jegyzői, különösen az adóügyi teendőkhöz jártas irnok a zaránbányai körjegyzőségnél alkalmazást nyer. A román nyelv bírása megkívántatik. Fizetés megállapodás szerint. Ajánlatok okmányolandók.

Buozurka József,
körjegyző.

2380

Alvácza Kénes Hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyad-megye határán

megnyilt.

A fürdő 18—38°C hőmérsékletű természetes kénes és szénasavas hevízei

csodás eredménnyel gyógyítanak: csúzt, kösvényt, reumát, ischiást, csontszut, lobo-sodást, benuást és különböző női bajokat.

A nagy árnyas parkban épült pavilonokban tiszta száraz szobák kaphatók, melyek ára 40—60 korona között váltakozik.

Állandó fürdőorvos. Meleg uszoda. Tennisz és tekepályák. Gyönyörű kiránduló helyek. Kitűnő, ozondu levegő.

Közvetlen vasuti állomás. Posta.

Sebesült, vagy beteg katonáknak a szoba és fürdőárából 30% kedvezmény. Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál.

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

Apró hirdetések.

HÁZASSÁG.

Nyugdíjas

4000 korona évi jövedelemmel bíró uriember megismerkedni óhajt román oriaszonnyal, házasság céljából. Leveleket „Magános gazdasz” jelgére a kiadóhivat. lra. kérés. 2884

LEVELEZÉS.

„Vigkedélyűnek”

levele van a kiadóhivatásban. 2409

„Nem banja meg”

levelét átveheti azon nap megjelölésével, mely napon levele érte. 2410

„Csermenek”

érkezett levél átvehető azon nap jelölésével, melyen levele érte. 2419

„Városligeti ismeretlen.”

Sorait elkészítettem. Kívánt helyen és időben péntek megjelölnék. 2411

ELLÁTÁS.

2 kereskedő segéd

teljes ellátást nyerhet Orczy-utca 8. szám alatt. 2896

ALKALMAZÁST KERES.

18 éves

hadmentes fűszer- és csomagolókereskedő segéd, magyar, tót, román nyelvismerettel, május 15-re állást keres. Fizetési igénye 50 korona és teljes ellátás. Cím Szombathy Péter, Grünbaum-cég Nagy ak. 2201

Egy 16 éves

leány, vallású 2 polgárt végzett leány, üzletben jártas, magyar, német és román nyelvet írásbellel és szóbelileg bírja, megfelelő állást keres. Cím a kiadóhivatásban. 2408

Irodai alkalmazást

keres azonnali belépésre két intelligens úri leány, akik a kereskedelmi szaktanfolyamot végezték. Cím a kiadóhivatásban. 2887

Hadmentes

39 éves egyén irodai, ispáni, esetleg raktárnoki állást keres. Cím a kiadóhivatásban. 2490

ALKALMAZÁST NYER.

Fiatal

fűszer-, vás- és vegyeskereskedő segéd június 1-re alkalmazást nyer. Reiss József, Alsósimánd. 2402

Fizető- és tanulóleányok

jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Stern Margit női divatterme, József Főherceg-ut 7. 2892

Kelemen-téri

gyógyszertárban egy szorgalmas férfi vagy nő, laboránsnak felvétetik. 2864

Egy megbízható

középkorú nő, ki a háztartásban is jártas, két gyermek mellé felvétetik. Cím a kiadóban. 2415

Szakacsno,

80-85 év körüli, ki éves, jó bizonyítványokkal rendelkezik, uriháznál alkalmazást nyer. Cím a kiadóban. 2897

INGATLAN.

Magánház

4 szobás lakással, fürdőszobával, víz- és villanyvilágítással, stb. olcsón eladó Flórián-utca 88., Lujza-utca sark. 2408

Er. s. bet. kiralyne-szobát 2 lakású kétemeletes 8 éves modern bérház és a mellette lévő egyenként 200-210 m² területű négy szobás telek, jutányosan eladó Bővebbet Görbe utca 1/a. szám alatt, vagy 848. számú telefontal. 2809

LAKÁST KERESNEK.

Négy szobás

modern lakást, kocsiszinnel istállóval augusztus 1-re keresek. Turali Béla Kossuth-ut 49. 2865

KIADÓ LAKÁS.

Báró Bohus-palotában

I. é. augusztus 1-től bérbeadatik a Zelanyi-utcai 1-ső kapu bejáratánál a 26. számú III. emeleti négy-szobás lakás központi fűtéssel és liftszállítással. Házgondnokság. 2408

Egy szoba,

konyha és mellékhelyiségekből álló utcai földszinti lakás, (villanyvilágítás) június hó 1-től, Magyar-utca 18 sz. alatt kiadó. 2889

Modern 6 szobás

II. em. utcai lakás ujjonnan festve, minden kényelemmel ellátva, november 1-re kiadó. Bővebbet Kohn bádigos, Batthyány-ut. 82. 2218

ÜZLETEK.

Borbély üzlet

jómeneteli közvetlen a barakkok mellett, bevonulás miatt kiadó. Urbán Iván-utca 61. 2878

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Szép, matt hálószoba,

féregmentes, eladó. Megtekinthető 4-5-ig Verbócsy-utca 5. szám alatt. 2899

Szalongarnitúra

használt, jókarban levő, eladó Deák Ferenc-utca 40., I. em., Winterház. 2405

Jókarban levő

butordarabok eladók Batthyány-utca 82. 2407

Magánjáró oszlopló garnitúra használt üzemképes állapotban, eladó, Burza Testvérek Aradon. 2404

Használt üres ládák

ért jó árt listet Andrányi Kálmán utódai cég Arad, Eötvös-utca 9. szám. 2166

Bosznai

száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2098

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Hárs

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

Cseplőgarnitúra

8-as, teljesen felszerelt, nagy munkaképességű, eladó. Dobózi R., Köved (Aradm.) 2817

Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Megérkeztek

a legújabb nyári divatabumok, 8 K, 2 50 K és 1 80 K-ért kapható „Minnerva” könyv- és papirkereskedésben, Dobó-utca 1., Ferenc-téri polgári finiszkola mellett. 1061

„Jon”

az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtözsdeben. 181

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Muraközi menő

két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, József főherceg-ut 22. szám. 2285

Vessék

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bleier Ignácz, Szent Pál-utca 12. sz. 229

KÜLÖNFÉLE.

Fuvarozást

elvéllal Herbstein C., Arpád-tér 4. Telefon 261. 2878

Tyukszem

és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer Hehs gyógyszerész tyukszem tapasz. A legmegrögzöttebb tyukszem a tapasz párnapos használatát után leválik, a gyötrelmes fájdalom azonnal megszűnik. Ára 50 fillér, Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész Arad.

Menthol sóborszesz

Tiszta, egészséges, zamatos, erősítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőtlenítő és fájdalomnyugtató házi szer. Ára 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész. 12

Uj tanfolyam nyilik f. hó 10-én és 15-én a Gabelsberger-Markovits-féle

gyors- és gépiró szakiskolába.

Hat elemi végzettségű és felvétetnek, saját érdekében igyekezzenek beiratkozni, hogy az első órák résztvevessenek, szakiskolánk növendékei vizsgát tesznek és érvényes vég bizonyítványt nyernek.

Tanfolyamok: Magyar-német gyors-gépirás, könyvvitel, magyar-német levelezés, helyes és szépírás és az összes irodalmi munkák. Előkészítés felelősség mellett 3 és 4 havi tandíj havi 20 korona. Beiratkozások megkezdődtek

Goldberger gyorsírás-tanár-nál, Bercsényi-ut. 1. sz. alatt.

A címre kérem ügyelni és hasonlóan hirdetett szaktanfolyamokkal nem összetévesztetni. 2381

Rum—likőr

essenciák és compositókban állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumaron”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 508

Nagyban kapható:

Szemző Armin

árnygyőrségénél, Arad.

Telefon 592. szám.

Dobsin,

Csapágy fém,

Kazáncsövek,

Kenőszelence,

Csőkefék,

Asbest,

Olajok,

Gépszir,

Benzin,

Kapáló ekék,

Permetezők,

és mindennemű

Gazdasági gépek

kaphatók 2408

Burza Testvérek, Aradon.

Aranyat

és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsorél; ugyszintén régiségeket vesz és elad 603

Losonczi Lajos

óras és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér. Telefon 984.